

ΝΕΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ: «ΕΝΙΣΤΑΜΕΘΑ!»

Μακέτα προτεινόμενου κτιρίου

Εμμένει στις «ενστάσεις» του για το νέο Δικαστικό Μέγαρο Θεσσαλονίκης το ΤΕΕ/ΤΚΜ, το οποίο θα εξακολουθήσει να καταγγέλλει τις σοβαρές αδυναμίες του έργου, σε επίπεδο χωροθέτησης, πολεοδομικών ρυθμίσεων, τεχνικής επίβλεψης, αλλά και εξυπηρέτησης των δικαστικών λειτουργιών.

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ έχει την «πολυτέλεια» να αρθρώνει ανεξάρτητο και εμπειριστωμένο λόγο για τα κτίρια της Θεσσαλονίκης. Έχει αυτή την πολυτέλεια γιατί στελεχώνεται από τους κατεξοχήν αρμόδιους για τεχνικά θέματα επιστήμονες, τους μηχανικούς. Επίσης, έχει αυτή την πολυτέλεια γιατί δεν...γεννήθηκε (αλλά το 1950, ως τμήμα του κεντρικού ΤΕΕ, που υπάρχει από το 1926) και από τη στιγμή της ίδρυσής του, πάνω από μισό αιώνα τώρα, έμεινε ανεξάρτητο από τα όποια συμφέροντα –οικονομικά και πολιτικά. Άλλωστε, αυτή ακριβώς η στάση του, το κατέστησε επίσημο τεχνικό σύμβουλο της πολιτείας και των εκάστοτε ελληνικών κυβερνήσεων.

Για αυτό και η ΔΕ αντέδρασε άμεσα στη μάλλον ετεροχρονισμένη «επίθεση» που δέχτηκε από τον Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης, ο οποίος –μία εβδομάδα μετά τη σχετική ανακοίνωση και κριτική του ΤΕΕ για το νέο μέγαρο– έδωσε συνέντευξη Τύπου και άφησε «σκιές» για τη στάση του Επιμελητηρίου.

Αυτό που πρέπει να ξεκαθαριστεί είναι ότι το ΤΕΕ-ΤΚΜ, ως τεχνικός σύμβουλος της Πολιτείας, οφείλει να έχει λόγο και να συγκεκριμενοποιεί τις θέσεις του πάνω σε ζητήματα που αφορούν όλη την πόλη. Σε ότι αφορά τις «σκιές» που άφησαν να εννοηθούν τα στελέχη του Δικηγορικού Συλλόγου για τις θέσεις του ΤΕΕ-ΤΚΜ στο συγκεκριμένο ζήτημα, το Επιμελητήριο ξεκαθαρίζει ότι η στάση του πάνω σε όλα τα θέματα δεν υπαγορεύεται από κανέναν, αλλά εκφράζει το κοινό συμφέρον. Τις αναφορές του ΔΣΘ για «συμφέροντα» και «επιχειρηματικούς παράγοντες» που «σχετίζονται» με το ΤΕΕ-ΤΚΜ, τις χαρακτηρίζει «ελαφρότητα» και δεν πρόκειται να απασχολήσουν περισσότερο το Επιμελητήριο.

Το είπαμε και το ξαναλέμε, με πλήρη συνείδηση και ευθύνη των λόγων μας: το νέο κτίριο –που προβλέπεται να ανεγερθεί ακριβώς απέναντι από το σημερινό, στον χώρο του λιμανιού– παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες.

Το συγκεκριμένο έργο, για το οποίο υφίσταται από πέρυσι προγραμματική συμφωνία μεταξύ Υπουργείου Δικαιοσύνης και Οργανισμού Λιμένος (ΟΛΘ), αναδεικνύει και τις γενικότερες αδυναμίες ως προς τη χωροθέτηση των βασικών λειτουργιών της Θεσσαλονίκης και τον σχεδιασμό των κτιρίων δημοσίου συμφέροντος στην Ελλάδα. Επιπλέον, για το συγκεκριμένο έργο ο Οργανισμός Ρυθμιστικού Θεσσαλονίκης ερωτήθηκε και ενημερώθηκε μεταχρονολογημένα. Θεωρούμε αδιανόητο για ένα τόσο σημαντικό έργο να μην γίνεται αρχιτεκτονικός διαγωνισμός.

Αίτημα ενημέρωσης προς υπουργείο Δικαιοσύνης και ΟΛΘ

Από την πλευρά του, το ΤΕΕ/ΤΚΜ –σε αντίθεση με όσα υποστηρίχθηκαν– πριν προβεί σε οποιαδήποτε κίνηση, ζήτησε ενημέρωση για το έργο, με επιστολή του προς το υπουργείο Δικαιοσύνης και τον ΟΛΘ ΑΕ. Στην επιστολή, που εστάλη στις 25/1/2008, ζητούσε να πληροφορηθεί τα εξής: το περιεχόμενο της προγραμματικής συμφωνίας μεταξύ ΤΑΧΔΙΚ, Θέμιδος Κατασκευαστικής ΑΕ και ΟΛΘ ΑΕ, τους πολεοδομικούς όρους για την κατασκευή κτιρίων εντός λιμένος, καθώς και τη διαδικασία εκπόνησης-έγκρισης μελετών για τα κτίρια του Ειρηνοδικείου και του

Πταιματοδικείου, αλλά και το σε ποιο στάδιο βρίσκεται η εξέλιξη του έργου σε όλα τα επίπεδα.

Είχε δε ακολουθήσει συνάντηση με τον διευθύνοντα σύμβουλο του ΟΛΘ, Γιάννη Τσάρα, από τον οποίο η ΔΕ ζήτησε ενημέρωση τόσο για το θέμα της παραχώρησης του Σταθμού Εμπορευματοκιβωτίων (ΣΕΜΠΟ) σε ιδιώτες, όσο και για το ζήτημα της ανέγερσης του δικαστικού μεγάρου. Παράλληλα, ο πρόεδρος του ΤΕΕ/ΤΚΜ, Τάσος Κονακλίδης, είχε δώσει συνέντευξη για το θέμα, στην εφημερίδα «Μακεδονία».

Κατά συνέπεια, ουδείς αιφνιδιασμός υπήρξε, ενώ η αλληλουχία των κινήσεων του ΤΕΕ/ΤΚΜ αποδεικνύει ακριβώς ότι οι θέσεις και προτάσεις του διατυπώθηκαν τεκμηριωμένα, σωστά και ανεξάρτητα. Με βάση όλα τα παραπάνω, είναι σίγουρα άξιοι απορίας, που το ΤΕΕ/ΤΚΜ Βάλλεται το τελευταίο διάστημα, γιατί διατύπωσε άποψη –ως οφείλει– και όχι για το τι λέει.

Γιατί «ενιστάμεθα» στο έργο

Γιατί, όμως, το ΤΕΕ/ΤΚΜ «ενίσταται» στο έργο; Ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή. Στο πλαίσιο του έργου, προβλέπεται η ανέγερση κτιρίου 7.500τ.μ και 3.000τμ υπογείων χώρων για την στέγαση του Ειρηνοδικείου και Πταιματοδικείου. Η μελέτη θα εκπονηθεί από την «ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Α.Ε.», η οποία θα μεριμνήσει για την έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης (ΚΥΑ) των υπουργών ΠΕΧΩΔΕ και Δικαιοσύνης, που θα ισοδυναμεί με πολεοδομική άδεια. Η δημοπράτηση και επίβλεψη του έργου θα γίνει από τον ΟΛΘ, όπως και η χρηματοδότηση της κατασκευής, μέσω δανείου.

Πάντως, οι δικαστικοί λειτουργοί επισημαίνουν ότι η μεταφορά του Ειρηνοδικείου και Πταιματοδικείου δεν θα αποσυμφορήσει τις Υπηρεσίες στο υπάρχον Δικαστικό Μέγαρο και αντιπροτείνουν μεταφορά του Εφετείου και της Εισαγγελίας Εφετών.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η χωροθέτηση των βασικών λειτουργιών της πόλης γίνεται αποσπασματικά, χωρίς ενιαίο σχέδιο πολεοδομικών ρυθμίσεων, χωρίς σαφές κτιριολογικό πρόγραμμα και χωρίς αρχιτεκτονικό σχεδιασμό. Η αρχιτεκτονική διαδικασία και η συνεπαγόμενη φυσιογνωμία του κτιρίου, για ένα κτίριο δημοσίου συμφέροντος θεωρείται πάρεργο, ενώ όλο το πλέγμα των ρυθμίσεων είναι πρωτόγνωρες και ελέγχονται τουλάχιστον ως προς την τήρηση των πολεοδομικών όρων κι προϋποθέσεων. Τα κτίρια δημοσίου συμφέροντος δεν είναι δυνατόν να θεωρούνται «πυχάια κατασκευάσματα» χωρίς αρχιτεκτονική υπόσταση και χωρίς, ουσιαστικά, κτιριολογικό πρόγραμμα, που να απαντά στα συσσωρευμένα προβλήματα της Δικαιοσύνης.

Βασικά συμπίεζονται πρόχειρες λύσεις που πρέπει να απορριφθούν αμέσως: να απορριφθούν τόσο για την προχειρότητα των προσεγγίσεων, όσο και για τη διαδικασία της εκπόνησης των αρχιτεκτονικών μελετών.

Αλλά και σε τεχνικό επίπεδο, είναι αδιανόητο να είναι ο ΟΛΘ επιβλέπων Φορέας σε «μελέτη της θέμιδος», καθώς κτίρια σύνθετων αρχιτεκτονικών και τεχνικών απαιτήσεων προϋποθέτουν ανάλογο Φορέα επίβλεψης. Μόνο άγνοια κινδύνου δικαιολογεί τέτοιες επιλογές.

Δικαστήρια στο επίκεντρο του αρχιτεκτονικού ενδιαφέροντος

Και ενώ στη Θεσσαλονίκη –και γενικά στην Ελλάδα– συμβαίνουν τα παραπάνω, σε άλλες χώρες της Ευρώπης τα κτίρια των δικαστηρίων είναι στο επίκεντρο του αρχιτεκτονικού σχεδιασμού. Όποιος

έχει αμφιβολία μπορεί κάλλιστα να ανατρέξει στις περιπτώσεις των δικαστηρίων στην Αμβέρσα, του νέου κτιρίου των αστικών δικαστηρίων στη Μαδρίτη ή και του πιο «κοντινού» μας δικαστικού μεγάρου, της Κύπρου.

Με βάση τα παραπάνω, είναι ολοφάνερο πως απαιτείται αντικατάσταση της πολιτικής των κατασκευών με αυτήν της ποιότητας του σύγχρονου αρχιτεκτονικού έργου και της οικοδόμησης κτιρίων σύγχρονης αρχιτεκτονικής που να λειτουργούν ως μοχλοί ανάπτυξης. Το ΤΕΕ/ΤΚΜ καλεί την Πολιτεία και ειδικότερα το Υπουργείο Δικαιοσύνης να ενστερνιστούν τις απόψεις αυτές και να συνεργαστούν με το Τεχνικό Επιμελητήριο και τους αρμόδιους φορείς της πόλης, ώστε να εξευρεθούν λύσεις που να ανταποκρίνονται στις υπαρκτές ανάγκες αλλά ταυτόχρονα σε θεμελιώδεις κανόνες σχεδιασμού –πολεοδομικού κι αρχιτεκτονικού.

Και φυσικά, δεν σταματάμε εδώ: πολύ σύντομα, το ΤΕΕ/ΤΚΜ θα επανέλθει στο θέμα με ακόμη πιο συγκεκριμένες θέσεις, προτάσεις και κινήσεις. ■

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΣΤΗΝ ΑΜΒΕΡΣΑ Αρχιτέκτων R. Rogers

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΣΤΗ ΜΑΔΡΙΤΗ Αρχιτέκτων Zaha hadid

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΣΤΗ ΝΑΝΤΗ Αρχιτέκτων Z.Nouvel